

de Bayakakrant

Driemaandelijks tijdschrift / 21ste jaargang / juni 2015

Afzenderes: Valère Leenknecht Kasteelstraat 82 8750 Zwevezele Afgiftekantoor: 8750 Wingene P4A9143

Beste Bayakavrienden,

met dit krantje krijgt u wat vakantielectuur in handen. We gaan op bezoek naar Popo met de ogen van een medezus van zr Lieve.

Wegens een andere opdracht was ze al lang niet meer in Popo geweest....een mooi getuigenis!

Maar helaas is dit krantje toch niet allemaal goed nieuws. Zoals in de vakantie van 2013 zr Lieve haar moeder Lea verloor, vertelt zij vandaag over het pijnlijke afscheid van Yapol die zij als haar tweede moeder beschouwde. Opnieuw wel en wee vanuit Congo. Dank voor jullie interesse, steun en meeleven. En straks een fijn verlof gewenst!

Getuigenis over zr. Lieve

**van zr Lieve Van Wijmeersch
Popokabaka, maart 2015**

Vier volle dagen was ik in Popokabaka! Lang had ik er naar uitgezien, na drie jaar afwezigheid ...

Vier volle dagen mocht ik meeleven in ons weeshuis Orbeth. Met open armen en een warm kloppend hart, werd ik er verwelkomd door zr Liefke, de gulle gastvrouw, en haar grote groep inwonende weeskinderen. Door een golfplatenpoort rij je binnen in het domein van 'Orbeth'. Echt niet te geloven: een mooi, ruim en nuttig gebouw, fris geverfd in wit-bruine kleuren ... Geen haar op mijn hoofd laat mij denken aan een weeshuis. Jules Isantu, de architect van dit woonhuis, mag fier zijn op zijn meesterwerk. De droom van de talrijke 'Bayakavrienden' werd een tastbare werkelijkheid .

Het mooie complex staat er te pronken, precies weggeplukt uit een sprookjesstad. Men vraagt zich af hoe het mogelijk was, om alles wat er nodig bleek voor deze nieuwbouw, tot in Popo te krijgen? Alsjeblieft, dat niemand durft zeggen dat dit mooi gebouw niet thuishoort in de broussestreek van Popo. Onze kinderen hebben recht op deze woonst.

Net als alle andere kinderen, hebben zij recht op een kamer, een bed, een wasbak, een tafel en een stoel.

Liefke en de zusters van Maria uit Popo, schenken hier een echte thuis aan de vele weeskinderen uit de streek.

Vandaag wonen er 67 kinderen in dit mooie complex. In het vroeger gebouwde, kleine huisje, dat ook fris geveerd werd, verblijven de kleinsten: Lisa, Kathy, Louise, Abi, Tuur, Naomi, Thabo, Anania ... ze zijn met 12. De oudsten zijn met 35 en wonen in het nieuwe gebouw. De grootste groep (109) die maandelijks wordt opgevolgd, verblijft in familie of bij pleegouders. Aan al die kinderen voldoende eten, klederen, schoolgeld en gezondheidszorgen verzekeren, vergt een

voortdurende zorg en inzet. Gelukkig mogen wij rekenen op de trouwe Bayakavrienden.

's Morgens vroeg heerst er een druk gedoe in Orbeth. Om 7 uur lopen de kinderen al rond: van hun kamers naar hun kastjes. Mooi in uniform en op mama's uitnodiging gaan zij aan hun tafeltjes zitten voor een brood- of rijstmaaltijd. Gekwetter en gelach tot wanneer mama oproept tot stilte en tot 'proper eten'. Opvallend hoe zr Liefke zich vooral 's morgens met de kinderen bezig houdt. Zij lukt wonderwel in de opvang

en de affectieve omkadering van haar gastjes.

Rond 7u30 trekt een lange sliert 'wit-blauwkes' naar de lagere school en naar de kleuterschool.

Tegen 13 uur zijn ze allemaal terug: minder fris dan in de morgen, met hier en daar een ontknoopte bloes of afzakkende broek. De schooluniformen uit en zonder dralen het speelpak aangetrokken. Zij krijgen terug een warme maaltijd en daarna probeert men een uurtje rust in te bouwen. In de namiddag wemelt het van levenslustige kinderen die

popjes aankleden, treintje spelen, zandkoekjes bakken, haar vlechten, in de koord dansen enz. ... Voor de jongens is de voetbal de lievelingssport. Een groep krijgt bijlessen. Rond 17 uur hoort men een gerammel met emmers, dozen en bekkens, rond de regenput. Het volgende half uur krijgt men een spektakel van jewelste: het water spet overall rond. Het doet hun bruine lichaampjes blinken en de

schuimende, witte zeep samen met hun brede gebaren, maken er clowntjes van.

‘s Avonds gezaag en gesmeek voor een teken- of jeugdfilm. Maar ook hiervoor werd een programma klaargemaakt dat zr Liefke trouw opvolgt.

Ondertussen mogen de kleintjes een half uur ravotten met hun mama. Zij tuimelen over haar heen en drummen om, één na één, opgetild te worden. Mij hadden zij nog nooit gezien. De toenadering gebeurde erg

voorzichtig. Zij streelden over mijn hoofd en mijn wit haar. Zij wilden mijn hand vasthouden en vergeleken de afmetingen van hun kleine vingertjes met de mijne.

Rond 20.30 u. worden zij samen getrommeld voor een avondgebedje en daarna het bed in ...

Dat is het moeilijkste moment van de dag, vooral als er bezoek is. Zij hebben altijd een reden om de dag wat langer te trekken.

En toch is het rond 21 uur verrassend rustig en stil in Orbeth.

Daarna konden wij, met een welriekende tas koffie en een truffel van vader Valère, nog wat napraten. Onder elk woord en elk gebaar hoort en ziet men de hartstochtelijke zorg van Lieve. Haar warm hart en haar dienende liefde zijn een Zegen van God.

Alle kinderen hebben hun eigen trieste verhaal en worden soms van héél ver naar ons weeshuis gebracht. De meesten verloren hun moeder bij de geboorte. De familie onderneemt van alles om de kleintjes op te vangen. De laatste jaren is het opmerkelijk hoe weinig families erin lukken om een baby in leven te houden. De verpaupering van de

bevolking is daar de grootste oorzaak van. In Orbeth kunnen de baby's overleven en zelfs normaal opgroeien en openbloeien.

Naast de kinderen wordt er ook alle dagen een groep armen opgevangen. Tijdens een eenvoudige opleiding worden zij geïnitieerd tot een productief werk: 14 armen werken in de tuin, in de boerderij, in de keuken en op het veld. Een paar vrouwen zorgen elke dag voor de was en de strijk.

Lieve Leenknecht, ik ben die gaan bewonderen als een oprechte, moedige en zeer vitale vrouw. Zij lukt erin om de kinderen zover te brengen dat zij als 'echte broers en zussen' met elkaar omgaan.

Wij mogen fier zijn dat een medezus zich de oeverloze ellende van deze kinderen ter harte neemt. Zij laat ons tevens aanvoelen dat haar werk zich niet vereenzelvigd met louter materiële en financiële hulp. Vanuit een innerlijke sterkte deelt en draagt zij hun leven. Zij is hun 'mama'. Niemand stelt zich de vraag waarom zij blank is en zij niet ... zij is hun 'mama'.

Wat ben je mooi, Lieve, als je midden je kinderen Gods Liefde uitdeelt.

Lieve Van Wijmeersch

Nieuws uit Congo van zr. Lieve

Popo, juni 2015

Dag lieve Bayakavrienden,

De vakantie is in aantocht. Wat vliegt een schooljaar toch vlug voorbij . Ook onze kinderen popelen om hun jaarlijkse vakantie te starten: zij gaan in eigen familie of in de familie van één van onze medezusters die hen onthaalt in die twee vakantiemaanden. Het zijn enkel de kleintjes die in het weeshuis blijven. Zij hebben regelmatig speciale zorgen en melk nodig en ze zijn te broos om 2 maanden in een ander milieu opgenomen te worden.

Examens

De examens zijn volop begonnen. Ik ben héél benieuwd welke uitslag onze kinderen zullen behalen. Er zijn er die het heel goed doen. Maar we hebben er ook die graag een nulletje zien verschijnen. Elodi en Gerard zitten in het 6de leerjaar en na het verlof mogen ook zij naar de secundaire school. Ntembi en Sandrine nemen deel aan de staatsexamens, einde humaniora, snit en naad. Straks proberen zij hun eigen weg te gaan. Beiden zijn verloofd en wij hopen dat ze het verder goed zullen stellen. Natuurlijk helpen we hen om op eigen benen te kunnen staan. Dat wil zeggen dat ze een naaimachine en alle benodigdheden zullen krijgen om te starten. Ze zullen wel nog wat stage doen in één of ander atelier. Maar eerst moeten zij slagen in hun examens.

Ons schoolcomplex Temuka moet tegen de staatsexamens, die starten op 22 juni, vrij gemaakt worden. Dat wil zeggen dat onze kinderen vanaf 22 juni de school moeten verlaten. Ook de eigen schoolexamens moeten afgewerkt worden tegen die datum. Voor onze kinderen start de vakantie dus tamelijk vroeg. Natuurlijk zijn zij er blij om ...

Container vanuit België

Tijdens het voorbije paasverlof is de opgestuurde container toegekomen. Het was echt een wikken en wegen om hem door de poort van ons domein binnen te krijgen. Met de hulp van al onze werkmensen is het gelukt. Hij staat dus op de koer van onze gemeenschap in Binza-Ozone. Daar staan ook nog onze twee vroeger opgestuurde containers. De derde hebben ze verplaatst naar het scholencomplex Tobongisa. Hij is omgebouwd tot een winkeltje waar

de leerlingen wat frisdrank, koekjes en schoolgerief verkopen. Het uitladen van de container brengt veel werk in huis, maar tevens grote vreugde. Bij het openen van de container was het duidelijk dat die met heel veel liefde werd opgevuld. Geen enkel gaatje bleef er vrij. Vele lakens en doeken zullen zeker goed van pas komen. Echt teveel om op te noemen. Bedankt aan alle familieleden, sympathisanten, vrienden van St. Lucas Brugge, die steeds bereid waren om mooi gerief naar de opbergplaats te brengen bij tante Lia en nonkel Jozef.

Veel bezoek uit België

Alle dozen van Alana en Ellen zijn al meegenomen naar het binnenland. Van eind juli tot eind augustus komen zij de binnenkant van onze kleuterschool schilderen. Elk klasje krijgt een herkenningsteken. In het eerste kleuterklasje zijn het de ‘kuikentjes’, in het tweede ‘de konijntjes’ en in het derde ‘de herten’. Zij zullen op de binnenmuren en op de bankjes en stoelen en kasten die symbolen aanbrengen.

Maar eerst verwachten wij Linde Decorte, haar vader Rogier De Corte en een nicht Marie. Zij bezoeken van 24 juni tot de 3 juli Popo, daarna vliegen zij naar Kananga waar zij ya Lieve gaan opzoeken. Op 11 juli keren zij terug naar België. Ondertussen zullen Francis en zijn vrouw Els al in Popo zijn. Van 6 juli tot 27 juli komen zij meehelpen in ons weeshuis waar zij al een paar jaren een pleegkinder Ruth opvolgen.

Op 19 juli viert het bisdom Popokabaka zijn honderdjarig bestaan. Er zal heel wat volk zijn en wij zullen zeker ons huis openstellen om vele mensen te onthalen.

In november verwelkomen wij mijn vader, mijn broer Patrick en tante Antonia. Na een verblijf van 6 weken in België zal ik samen met vader, broer en tante, op 7 november de terugreis Brussel-Kinshasa maken.

We zijn diep dankbaar dat zoveel mensen ons project blijven steunen. Ook de concrete hulp tijdens een bezoek betekent een sterke aanmoediging.

Herinneringen aan zr. Paul-Agnès Kayolo

Onze kinderen beleven niet enkel vreugde en blijdschap. De voorbije weken hadden zij heel veel verdriet om het sterven van zuster Paul-Agnès Kayolo, gekend bij de kinderen als mama ya Pol. Zij overleed op 14 mei in de kliniek van St. Luc in Brussel, na 3 jaar strijd tegen een beenmergkanker. De weeskinderen hebben een ‘prachtmama’ verloren, een mama die hen voortdurend beminde, hun aandacht en bescherming schonk. Toen ze in Popo was kwam ze elke dag onze kinderen opzoeken, zij kende hen allemaal bij naam. De kinderen hebben prachtige herinneringen aan mama ya Pol. Zo gaf zij bij elk feest,

wanneer een koe werd geslacht, de kop van de koe aan onze kinderen. Zij waren er gelukkig om en ze dansten en zongen om ter hardst rond de kop van de koe. Maar niet alleen de kinderen, vele armen en vele werkmensen hielden van ya Pol. Ook de families van de zusters verliezen een raadgeefster, een gulle, bekommerde zuster die het voor iedereen opnam. Alle zusters hebben bitter geweend bij het vernemen van de dood van ya Pol. Ya Pol was voor velen een begeleidster, een zorgzame mama, iemand die kon luisteren en begrijpen. Nooit liet zij iemand vallen, nooit veroordeelde zij anderen, nooit verwaarloosde zij haar verantwoordelijkheid.

«Mon âme exalte le Seigneur exulte mon esprit en Dieu mon sauveur».

Soeur Paul Agnés KAYOLO YALA

soeur de Marie POPOKABAKA

née à Kibubu (RDC) le 28.02.1946

décédée à Bruxelles (StLuc) le 14.05.2015

Mijn Congolese moeder

Ook voor mij was de dood van ya Pol hartverscheurend. Ik heb voor de tweede maal een mama verloren. Zij was mijn geestelijke moeder. Van ya Lieve was zij al 35 jaar de hartsvriendin. Velen van jullie hebben haar nog ontmoet tijdens het laatste Bayakafeest in oktober 2014. Ze was ook aanwezig op mijn jubileumfeest in Ekkergem. Het was mama Pol die mij 20 jaar geleden gul onthaalde toen ik voor de eerste maal in Popo aankwam. Zij maakte

mij wegwijs in de Afrikaanse gewoonten en leerde mij de mensen graag zien. Zij kon luisteren, raad geven, mensen terug met elkaar verzoenen. Toen ik voor de eerste maal naar Congo vertrok, was zij er onze regionale overste, d.w.z. dat zij de verantwoordelijke was van de ganse Congolese regio. Die verantwoordelijkheid droeg zij waardig tijdens twee mandaten (12 jaar). Daarna was zij nog 6 jaar de algemene raadzuster van onze algemene overste, ya Lieve.

In 2011 werd zij ziek. De laatste 3 jaar streed zij moedig tegen een beenmergkanker. Nooit heeft zij geklaagd of getreurd. Haar aantrekkelijke glimlach overmeesterde de stekende pijn. Die glimlach zullen wij nooit meer vergeten. Haar sprekende, doortastende blik vertelde over haar groot hart en haar gemeente liefde voor elk mensenkind. Zij had geen schrik van de dood en verlangde intens terug te keren naar haar God van Liefde.

De laatste maanden verwoordde zij haar laatste wens: naar Congo mogen terugkeren om er te sterven. In de maand april brak zij haar heup. Om haar wens waar te maken moest zij die heup laten verzorgen. De operatie werd fataal. Zij heeft bewust afscheid genomen van iedereen, ze wist heel goed dat ze ging sterven.

We zullen haar missen en vooral de kinderen zullen naar haar verlangen.

Het ritme van elke dag

De volgende dagen maak ik de container verder leeg. Ik mis al de kinderen. Ikzelf kom samen met ya Lieve op 19 september naar België. Tot een blij weerzien.

Lievke

vzw “De Bayaka-vrienden”

22ste Bayakafeest op 17 en 18 oktober 2015

Feestweekend in de oude en nieuwe Wissel

We starten op **zaterdag 17 oktober** om **17.00 u.** met een viering in de parochiekerk te Zwevezele. Daarna feesten wij verder in de culturele centra met: aperitief, warme maaltijd, presentatie over Popo, Congolese cocktailbar, tombola, verkoopstand en infostand. Op **zondag 18 oktober** starten wij om 11.30 u. Hetzelfde feestprogramma van de zaterdag, met uitzondering van de viering, wordt er herhaald.

De prijs voor een kaart aperitief + maaltijd bedraagt

15 euro voor volwassenen

7 euro voor kinderen (-12j)

INSCHRIJVEN KAN TOT VRIJDAG 9 OKTOBER:

- door middel van bijgevoegd overschrijvingsformulier. Vermeld dan wel in de mededeling: Zaterdag of Zondag + ...x V (= het aantal volwassenen- en ... x K (= het aantal kinderen)

De kaarten zullen aan de ingang van de zaal aan u bezorgd worden.

- of door kaarten te kopen in de Kasteelstraat 82, 8750 Zwevezele of bij de leden van de Bayakagroep.

Zoals de voorbije jaren zullen we ook nu alle tafels op voorhand schikken en aan iedereen een vaste plaats geven. Het is dus belangrijk dat je juist doorgeeft met hoeveel mensen je komt.

Lievke komt einde september naar België en zal op het feest erbij zijn. Wij hopen jullie talrijk te mogen verwachten tijdens ons 22ste feestweekend.

vzw ‘De Bayaka-vrienden’

Kasteelstraat82, 8750 Zwevezele,

Tel. 051/61.16.80

E-mail: bayakavrienden@skynet.be

Web-site: www.bayakavrienden.be

Reknr.: BE22 3800 1632 2747